

Koncepcja funkcjonowania Muzeum Wsi Kieleckiej

Misja Muzeum

Misją Muzeum Wsi Kieleckiej jest tworzenie dla współczesnego odbiorcy przestrzeni kontaktu z dziedzictwem kultury narodowej, z kulturą wsi a w szczególności wsi kieleckiej. Ważnym elementem misji Muzeum jest kultywowanie pamięci o martyrologii mieszkańców wsi polskich w okresie II wojny światowej.

Wizja Muzeum

Muzeum Wsi Kieleckiej pełni ważne funkcje społeczne w kraju i Regionie (obszar województwa świętokrzyskiego). Realizuje je poprzez wysokiej jakości usługi i produkty muzealne, tworzone przez wysoko wykwalifikowaną kadrę, wykorzystując dostępne środki finansowe i w sposób skuteczny komunikując swoją obecność oraz kształtując wyjątkowe, oparte na partnerstwie relacje z otoczeniem. Ostatecznie Muzeum jako prężnie działająca i nowoczesna, w ujęciu biznesowym, instytucja kultury podnosi poziom kapitału intelektualnego (poprzez proces edukacyjny) i społecznego (poprzez pogłębiania związków emocjonalnych z dziedzictwem narodowym) Regionu, przyczyniając się w ten sposób do jego rozwoju społeczno-gospodarczego.

Cele strategiczne.

Muzeum Wsi Kieleckiej w swej strukturze organizacyjnej jest muzeum wieloodziałowym. W jego skład wchodzi:

1. Park Etnograficzny w Tokarni
2. Mauzoleum Martyrologii Wsi Polskich w Michniowie
3. Zagroda Czernikiewiczów w Bodzentynie
4. Dworek Laszczyków w Kielcach.

Wymaga to określenia celów strategicznych definiujących cel ogólny dla Muzeum Wsi Kieleckiej oraz celów indywidualnych dla poszczególnych oddziałów.

Cele Strategiczne:

1. Utrzymanie i wzmocnienie pozycji Muzeum Wsi Kieleckiej jako instytucji naukowej, kulturalnej w województwie świętokrzyskim w zakresie liczby i jakości zbiorów, rozwoju naukowego pracowników, projektów naukowo – badawczych i publikacji.
2. Utrzymanie pozycji Muzeum Wsi Kieleckiej w oparciu o Park Etnograficzny w Tokarni jako atrakcji turystycznej, poprzez organizację wydarzeń, festiwali, jarmarków, pokazów. Zwiększenie frekwencji zwiedzających o 10-15% w skali roku. Z uwagi na panującą epidemię jako rok bazowy należy przyjąć liczbę zwiedzających w 2020 roku
3. Zwiększenie udziału w budżecie Muzeum Wsi Kieleckiej środków nie pochodzących z budżetu województwa świętokrzyskiego.
4. Wykreowanie roli Mauzoleum Martyrologii Wsi Polskiej w Michniowie jako ośrodka badawczego, edukacyjnego, miejsca spotkań realizującego swą misję w sposób spójny z polityką historyczną państwa polskiego.
5. Stworzenie w oparciu o Zagrodę Czernikiewiczów w Bodzentynie lokalnego Muzeum Gór Świętokrzyskich.

Cele długoterminowe.

1. Rozwój potencjału naukowego i badawczego Parku Etnograficznego w Tokarni.

Wzmocnienia kadrowego wymaga w Parku Etnograficznym w Tokarni Dział Badań Etnograficznych i Dział Edukacji Etnograficznej. Potencjał naukowy i badawczy osób pracujących na stanowiskach muzealnych wymaga większego wsparcia ze strony dyrekcji Muzeum Wsi Kieleckiej. Realizacji tego celu służyć będzie wspieranie projektów badawczych od strony organizacyjnej i finansowej oraz finansowanie publikacji, udziału w konferencjach naukowych. Działanie to będzie wymagało aktywnego aplikowania po środki zewnętrzne zwłaszcza z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Narodowego Instytutu Muzealnictwa i Ochrony Zbiorów, Narodowego Centrum Kultury itp.

2. Utrzymanie pozycji Parku Etnograficznego w Tokarni jako liczącego się miejsca na turystycznej mapie województwa świętokrzyskiego.

Park Etnograficzny w Tokarni (położony w zakolu Czarnej Nidy, zajmuje obszar 65 hektarów, na którym w sześciu sektorach rozlokowanych jest ponad 80 zabytkowych obiektów). W Parku Etnograficznym w Tokarni zostały zgromadzone najcenniejsze zabytki architektury drewnianej z terenów Kielecczyny. To jeden z najpiękniejszych i największych skansenów w Polce. Na 65 hektarach znajduje się ponad 80 zabytkowych obiektów: zagrody, chałupy, młyny wietrzne i wodne, a także przepiękny Dwór z Suchedniowa. Skansen jest idealnym miejscem rodzinnego wypoczynku. Jest tu organizowanych kilkanaście dużych imprez plenerowych w ciągu roku. W każdej z nich bierze udział od 1500 do 6000 osób. Są to imprezy tematyczne: np. Jarmark Agroturystyczny, Kiermasze Świąteczne, Święto Chleba, Wytopki Ołowiu. Wszystkim tym imprezom towarzyszą pokazy obrzędowe nawiązujące do tematu przewodniego. Innym przykładem są „Rodzinne niedziele w skansenie” podczas których turyści mogą wziąć udział w pracach rzemieślników reprezentujących ginące zawody lub też zaangażować wykonywanie czynności charakterystycznych dla dawnej wsi. W trakcie takich imprez zwiedzający mogą np. uczestniczyć w tworzeniu zabawek z drewna lub sianokosach.

W roku 2019 Park Etnograficzny odwiedziło ok 114 tys. turystów. 2020 rok zamknął się na poziomie 50-55 tys, zwiedzających. Epidemia koronawirusa COVID-19 spowodowała szereg ograniczeń a w okresie od 15 marca do 20 maja Park Etnograficzny był zamknięty dla zwiedzających.. Odbudowa ruchu turystycznego w latach następnych będzie wymagała wielu działań promocyjnych, organizacyjnych. Zakładany wzrost liczby zwiedzających o 10-15 % obarczony jest ryzykiem związanym z epidemią.

3. Rozbudowa Parku Etnograficznego w Tokarni tzw. III etap.

W 2016 roku zakończył się II etap rozbudowy Parku Etnograficznego w Tokarni. Powstały wtedy m.in. obiekty Kuźni Smaków, Dworek w Mirogonowicach,

modernizacji poddany został Budynek Techniczny mieszczący magazyny muzealiów, pracownie Działu Konserwacji, kotłownię i pomieszczenia warsztatowe. Konieczne jest kontynuowanie projektu poprzez wybudowanie bliźniaczego pod względem kubatury budynku technicznego z przeznaczeniem na magazyny muzealiów. Istniejące wyczerpały swe możliwości. Kolejnymi zaplanowanymi a niezrealizowanymi są obiekty: Przystań Kajakowa nad Nidą, Amifiteatr z zapleczem technicznym oraz częściowo już wykonane i czekające na montaż obiekty małej architektury wiejskiej. Są to repliki istniejących w przeszłości obiektów, które nie zostały przeniesione do Parku Etnograficznego z uwagi na stan zachowania lub brak środków na translokację.

4. Stworzenie nowej struktury Mauzoleum Martyrologii Wsi Polskich w Michniowie oraz rozpoczęcie działalności.

Budowa kompleksu w Michniowie zakończy się w roku 2020. Wymaga to stworzenie nowej struktury organizacyjnej oraz realizację zadań wynikających z zawartej umowy pomiędzy Ministerstwem Kultury i Dziedzictwa Narodowego a Muzeum Wsi Kieleckiej dotyczących wykonania tzw. „wskaźników”. Odrębnym problemem jest stworzenie planu pracy dla Mauzoleum przez pracowników merytorycznych. Głównymi kierunkami powinny być: edukacja i działalność wystawiennicza w oparciu o posiadane budynki. Oprócz wystawy stałej jest możliwość tworzenia własnych, autorskich wystaw czasowych i eksponowanie ich tzw. Sali Wystaw Czasowych. Kolejnym problem, który będzie musiał rozwiązać dyrektor jest dobór kadry muzealników i wkomponowanie go w aktualnie tam pracujący zespół.

Cele krótkoterminowe:

1. Przeprowadzenie naboru pracowników na stanowiska muzealne (3 etaty) do Mauzoleum Martyrologii Wsi Polskich w Michniowie. Do końca 2020 roku.
2. Przeprowadzenie procesu dopuszczenia do użytkowania kompleksu Mauzoleum Martyrologii Wsi Polskich w Michniowie. Do marca 2021 roku.
3. Opracowanie planu pracy na lata 2021-2023 Mauzoleum Martyrologii Wsi Polskich w Michniowie. Do końca 2020 roku.

4. Uzgodnienie wspólnych działań z Burmistrzem Suchedniowa w sprawie rozbudowy oczyszczalni ścieków w Michniowie. Do czerwca 2021.
5. Organizacja w Michniowie święta państwowego: Dnia Walki i Męczeństwa Wsi Polskiej.
6. Wyodrębnienie w strukturze Parku Etnograficznego w Tokarni wieloosobowego stanowiska pracy do obsługi kasy. Obecnie zatrudniona jest na stałe jeden kasjer (przebywa na długoterminowym zwolnieniu lekarskim). Kasę obsługują osoby oddelegowane z innych działów. Do marca 2021 roku.
7. Stworzenie planu pracy Parku Etnograficznego w Tokarni na rok 2021, z uwzględnieniem eventów o charakterze masowym oraz planu cyklicznych wydarzeń „Rodzinna niedziela w Tokarni”.
8. Stworzenie na terenie PE w Tokarni systemu pozwalającego zachować zwiedzającym rygory reżimu sanitarnego w związku z panującą epidemią koronawirusa COVID-19 .
9. Pozyskanie środków na sfinansowanie w okresie sezonu turystycznego (kwiecień – październik) kursowania linii autobusowej T (Kielce-Chęciny-Tokarnia) w każdą sobotę.
Obecnie linia T kursuje w niedzielę.
10. Opracowanie strategii rozwoju oraz misji Muzeum Wsi Kieleckiej na lata 2021-2026.
11. Opracowanie planu wystaw czasowych, które będą eksponowane w Parku Etnograficznym w Tokarni, Mauzoleum Martyrologii Wsi Polskich w Michniowie oraz Zagrodzie Czernikiewiczów w Bodzentynie. Do końca 2020 roku.
12. Uzgodnienie treści nowego porozumienia z Instytutem Pamięci Narodowej w sprawie współpracy w związku z otwarciem Mauzoleum Martyrologii Wsi Polskich w Michniowie. Do czerwca 2021 roku.
13. Uzgodnienie zasad współpracy z burmistrzem Bodzentyna w sprawie organizacji wspólnych działań z wykorzystaniem Zagrody Czernikiewiczów.
14. Wznowienie wydawania rocznika muzealnego „Teki Skansenowska” w oparciu o artykuły pracowników naukowych Parku Etnograficznego w Tokarni.
15. Rozpoczęcie wydawania we współpracy z IPN rocznika „Wieś Polska w czasie II wojny światowej”.

16. Organizacja konferencji naukowych i popularyzatorskich związanych z pacyfikacjami wsi polskich podczas II wojny światowej.
17. Nawiązanie współpracy z Uniwersytetem Jana Kochanowskiego w Kielcach w zakresie wspólnych projektów badawczych związanych z okresem II wojny światowej, etnografii, organizacji praktyk i stażów studenckich w Muzeum Wsi Kieleckiej.

Sikon

(56)